

PÄÄKIRJOITUS

Alusta tieteellisen tutkimuksen ja talouspoliittisen keskustelun kohtaamiselle

Antti Suvanto

Käsissäsi on *Kansantaloudellisen aikakauskirjan* 116. vuosikerran ensimmäinen numero. Aikakauskirja alkoi ilmestyä *Yhteiskuntataloudellinen aikakauskirja* -nimisenä vuonna 1904. *Kaupparehti* oli alkanut ilmestyä viisi vuotta aikaisemmin. Historiallinen aikakauskirja oli perustettu edellisenä vuonna 1903. Lehden nimi muutettiin *Kansantaloudelliseksi aikakauskirjaksi* vuonna 1929.

Viime vuosisadan alussa *Yhteiskuntataloudellinen aikakauskirja* oli ainut säännöllisesti ilmestyvä yhteiskuntatieteellinen aikakauskirja Suomessa. Lehden julkaisija oli vuonna 1884 perustettu Kansantaloudellinen yhdistys. Vuonna 1913 se sai kumppanikseen ja haastajakseen ruotsinkielisen *Ekonomiska Samfun-*

dets Tidskriftin. Sen julkaisija oli vuonna 1894 perustettu Ekonomiska Samfundet i Finland.

Julkaisun nimi kuvasi hyvin lehden sisältöä. Kirjoitukset käsitelivät talouden lisäksi laajalajaisesti monia muitakin yhteiskunnallisia, erityisesti sosiaalipoliittisia teemoja. Useimmat kirjoitukset olivat empiirisiä siinä mielessä, että ne perustuivat tilastoihin. Myös historialliset aiheet olivat näkyvästi esillä, mikä heijasti vuosisadan vaihteen oppineiden viehtymystä saksalaiseen historialliseen koulukuntaan.

Aatteellisesti lehti edusti samaa sosiaalireformistista suuntausta, jota ajamaan Kansantaloudellinen yhdistys oli aikanaan perustettu. *Ekonomiska Samfundets tidskrift* puolestaan edusti selkeästi taloudellista liberalismia.

Yhteiskuntataloudellinen aikakauskirja toimi alkuaikoinaan myös uutisvälineenä. Se julkaisi tilastokatsauksia, kuvauksia eri toimialojen kehityksestä sekä uuden yhteiskunnallisen lainsäädännön esittelyjä. Mukavana lisänä olivat erilaiset pikku uutiset tapahtumista muualla maailmassa.

Kansantaloudellinen yhdistys on tieteellinen seura, jonka tarkoituksena on tukea taloustieteellistä tutkimusta ja edistää talouspoliittista keskustelua Suomessa. *Kansantaloudellinen aikakauskirja*, kuten myös sen edeltäjä, on yli sadan vuoden ajan ollut väline näiden molempien tavoitteiden ajamiseen.

Painotus tieteellisen ja talouspoliittisen sisällön välillä on aikojen myötä vaihdellut. Raja niiden välillä ei kuitenkaan koskaan ole ollut selväpiirteinen. Parhaat suomenkielellä julkaistut tieteelliset kirjoitukset ovat samalla niitä, joilla on merkittävää talouspoliittista relevanssia. Parhaat talouspoliittiset kirjoitukset taas ovat niitä, jotka perustuvat tieteelliseen argumentaatioon ja tutkittuun tietoon.

Aikaisemmin *Kansantaloudellisessa aikakauskirjassa* julkaistiin käytännöllisesti katsoen kaikki Kansantaloudellisen yhdistyksen kokouksissa pidetyt esitelmät. Näiden esitelmien aiheet olivat pääasiassa ei-akateemisia talouspoliittisia puheenvuoroja. Tieteellisten puheenvuorojen frekvenssi alkoi 1950-luvun lopulla kasvaa niin yhdistyksen kokouksissa kuin aikakauskirjassa julkaistuissa artikkeleissa.

1950-luvulta 1990-loppupuolelle Kansantaloudellinen yhdistys järjesti joka syysy kokouksen, jossa kulloinenkin valtiovarainministeri piti niin sanotun budjettiesitelmän. Esitelmässä esitettiin hallituksen virallinen näkemys taloustilanteesta ja talouspolitiikasta. Nämä esitelmät julkaistiin säännöllisesti *Kansantaloudellisessa aikakauskirjassa*. Viimeisimmän

esitelmän piti toinen valtiovarainministeri Jouko Skinnari syksyllä 1998. Sen jälkeen ministerit ovat vierailleet yhdistyksen kokouksissa hyvin harvoin eikä esitelmiä ole enää julkaistu.

Monet muutkaan yhdistyksen kokouksissa pidetyistä esitelmistä eivät nykyään enää löydy tietään lehden sivuille. Teknologia on muuttunut. Aikaisemmin esitykset kirjoitettiin ja ne luettiin paperista. Nyt esitelmät visualisoidaan Power Point-ruuduiksi. Toivottavasti tulevaisuudessa yhä useampi yhdistyksen kokouksissa pidetty Power Point esitelmä jalostuu julkaittavaksi tekstiksi. Viime vuosina tämä on onnistunut hyvin ainakin taloustieteen Nobel-palkinnon saaneiden esittelyissä, joita yhdistys on ryhtynyt järjestämään.

Yksi Kansantaloudellisen aikakauskirjan pitkäaikainen traditio on esittelyartikkeleiden julkaiseminen tuoreista suomalaisista väitöskirjoista. Vaikka aivan sataprosenttiseen kattavuuteen ei ole päästy, antaa aikakauskirja edustavan kuvan siitä, millaisia aiheita väitöskirjoissa on käsitelty ja millaisia menetelmiä niissä on käytetty. Samalla nuorten tutkijoiden nimet tulevat tutuksi laajemmalle joukolle.

Merkittävä muutos suomalaisessa taloustieteellisessä julkaisutoiminnassa tapahtui 1980-luvun lopulla, kun *Taloustieteellisen seuran vuosikirja* lakkautettiin ja perustettiin uusi englanninkielinen, vertaisarviointiin perustuva *Finnish Economic Papers*. Samalla *Kansantaloudellinen aikakauskirja* päätettiin muuttaa kokonaan suomenkieliseksi. Aikaisemmin siinä oli julkaistu aika ajoin myös englanninkielisiä kirjoituksia.

Kansantaloudellinen Yhdistys ja Taloustieteellisen Kerhon nimellä vuonna 1936 perustettu Taloustieteellinen Seura yhdistyivät vuoden 2009 alussa ja muodostivat Taloustieteellisen yhdistyksen. Yhdistys on vastikään päät-

tänyt ryhtyä julkaisemaan uutta englanninkielistä tieteellistä aikakauskirjaa *Journal of the Finnish Economic Association*. Samalla *Finnish Economic Papers* lakkautetaan.

Kansantaloudellisen aikakauskirjan kaikki numerot vuodesta 1960 eteenpäin löytyvät Taloustieteellisen yhdistyksen nettisivulta (<https://www.taloustieteellinenyhdistys.fi/kansantaloudellinen-aikakauskirja/arkisto/>). Olisi hienoa saada myös aikaisemmat vuosikerat digitalisoituna verkkoon.

Viime vuosisadan alussa *Yhteiskuntataloudellisessa aikakauskirjassa* julkaistiin artikkeleita ulkomaankaupasta, maataloudesta, pankki- ja vakuutustoiminnasta ja pääoman muodostuksesta mutta myös tilattoman väestön asemasta ja kunnallisesta köyhäinhoidosta. *Kansantaloudellinen aikakauskirja* jatkaa tätä perintöä. Käsillä oleva numero sisältää artikkelit köyhyydestä ja toimeentulotuesta, yhteiskuntapoliittisesti relevantteja aiheita molemmat. Sieltä löytyy vertaisarvioitua tutkimusta standardisoinnista, erityisopetuksesta kouluissa sekä yritysten suhtautumisesta päästökauppaan.

Talouspoliittista keskustelua käydään keskuspankkien viestinnästä, työllisyysasteen mittaamisesta ja talouspolitiikan arviointineuvoston raportista. Lisäksi siellä on kolme puheenvuoroa, jossa tuoreen kirjallisuuden pohjalta puidaan markkinatalouden ja demokratian suhdetta. Nämäkin puheenvuorot perustuvat tutkimukseen ja tilastoihin.

Tämä on viimeinen päätoimittamani Kansantaloudellisen aikakauskirjan numero. Kulunut seitsemän ja puolen vuoden periodi on ollut kiinnostava, opettavainen ja sosiaalisesti antoisa. Tuntuu haikealta luopua. Onneksi lehti saa uuden pätevän päätoimittajan. Kakkosnumerosta eteenpäin päätoimittajana jatkaa VTT Juha Tarkka. Esitän parhaat kiitokseni hyvästä yhteistyöstä toimitussihteerille, toimistokunnalle, toimitusneuvostolle ja yhdistyksen johtokunnalle. Lukijoille esitän kiitokset saamastani positiivisesta palautteesta.

Suurin kiitos menee kuitenkin kirjoittajille, joita ilman lehteä ei voisi syntyä. On ollut ilahduttavaa havaita, että kirjoituksia on vuosi vuodelta tarjottu julkaistavaksi yhä enemmän. Toivottavasti tämä trendi jatkuu. □